

MIQUEL QUEROL I GAVALDÀ (1912-2002)

La ciència musicològica, creada a les universitats alemanyes a la segona meitat del segle XIX, sorgí al nostre país gràcies a l'empenta gegantina de dues personalitats singulars, Felip Pedrell (1841-1922) i Higiní Anglès (1888-1969). Les intuïcions del mestre tortosí foren la pregonia base sobre la qual Higiní Anglès, format a les universitats alemanyes en els anys vint, pogué fer realitat les hipòtesis del seu antecessor, convertint la musicologia hispànica en un fet científic de prestigi internacional.

Aquesta cadena inicial de personalitats de la musicologia trobà en el professor Miquel Querol el seu continuador més qualificat. Nascut, com els anteriors, a les comarques tarragonines, la seva formació musical en la seva vila nadiua d'Uldecona i al col·legi de Sant Josep de Tortosa el dugué, gairebé al final de l'adolescència, a ingressar a l'Escolania de Montserrat, en una època important de la seva història musical, protagonitzada pel gregorianista pare Gregori Sunyol, i per l'excel·lent director i musicòleg, el pare David Pujol (1894-1979), fill també de les contrades tarragonines. Els anys de permanència de Querol al monestir montserratí (1926-1936), on passà de l'Escolania al noviciat, foren plens d'experiències musicals i humanístiques que ell recordà, visqué i augmentà durant tota la seva vida.

El 1937 passà a residir a Barcelona, on féu coneixença amb el mestre Joan Lamote de Grignon, de qui esdevingué preuat deixeble. Acabada la guerra civil, realitzà els estudis de la llicenciatura en Filosofia i Lletres a les universitats de Saragossa i Barcelona, i es doctorà el 1948 a la universitat de Madrid –l'única on en aquell temps es podia dur a terme– amb una excellent tesi sobre l'Escola estètica catalana contemporània. Mentrestant, Higiní Anglès havia estat nomenat director fundador de l'Instituto Español de Musicología del CSIC, a Barcelona, el 1943. Anglès confià a Miquel Querol el càrrec de secretari general de la institució, que comptà amb un extraordinari equip d'investigadors. En ser nomenat el 1947 director del Pontificio Istituto di Musica Sacra de Roma, Anglès deixà el prestigiós centre barceloní en mans de Miquel Querol, que seguí amb fidelitat i intel·ligència les indicacions del seu fundador; fou nomenat Vice-director el 1952, i, després de la mort d'Anglès, el 1969, Director.

La rellevància històrica internacional de la tasca musicològica de Miquel Querol sorgeix el 1950, quan presenta en el Congrés de Música Sacra de Roma una ponència sobre el barroc musical hispànic. Aquesta faceta de la nostra història de la música havia estat negligida, i Querol fou l'iniciador del seu estudi, al qual hi dedicà més de trenta anys de la seva vida; altrament, les seves recerques sobre aquest tema contribuïren a la valoració internacional del seu treball, que el situà en la trajectòria dels principals conreadors d'aquesta matèria, Manfred Bukofzer (1947) i Suanne Clercx-Lejeune (1948).

Al costat de la seva ingent tasca musicològica, palesada en les publicacions –especialment les sis monografies sobre el barroc musical hispànic, 1971-1988– i intervencions en congressos nacionals i internacionals, Miquel Querol conreà la composició musical, la poesia i l'assaig; aquesta faceta era, en certa manera, el contrapès equilibrat, l'eterna requesta de l'exercici humanístic que ell sempre visqué i feu reviure en els seus deixebles.

La personalitat humana de Miquel Querol enriquí la seva figura científica: cap dels seus deixebles podrem oblidar el recòndit tresor de la seva noblesa, de la seva generositat i de la seva grandesa d'esperit.

FRANCESC BONASTRE